

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

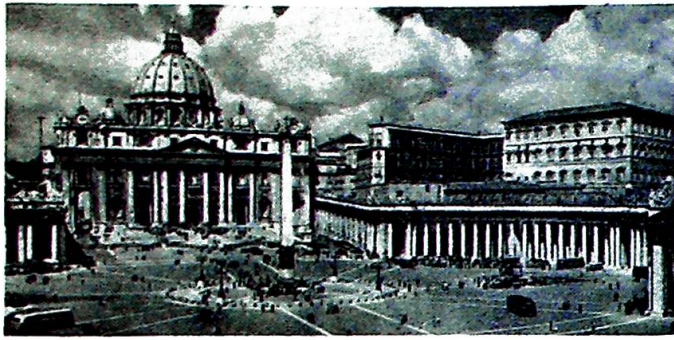
79. ÅRGANG

15. APRIL 1967

A V I N N H O L D E T :

- «POPULORUM PROGRESSIO» (side 115, 116, 120)
- KIRKEN OG SIVILFORSVARET (side 118)
- «ÅPEN POST» I TV (side 120)

NESTE NUMMER UTKOMMER 29. APRIL ■

MONTEVIDEO: Nasjonalkonferansen av de katolske biskoper i Uruguay har i en appell til landets innbyggere gått sterkt inn for sosiale reformer. Spesielt vender biskopene seg skarpt mot de bestående eiendomsforhold i landbruket, krever en rettferdigere fordeling av de sosiale goder og ber om offentlig hjelp til de underutviklede jordområdene.

NEW DEHLI: Den nye indiske minister for familieplanlegging, dr. Chandrasekhar har betegnet fødselskontroll som Indias «problem nr. 1». Undersøkelser har klargjort, sa han nylig, at 70 prosent av folket ønsker tiltak som kan redusere befolkningstilveksten. Også statsminister Indira Gandhi har etter gjentatt understreket nødvendigheten av slik kontroll.

DAR-ES-SALAAM: Tre ordenssøstre er utkaldt av myndighetene til en toårig halvmilitær utdanning i Tansania. De skal bo i militærbrakker sammen med soldatene og bl. a. få opplæring i bajonettkamp og våpenbruk. Biskopenes protest har ikke gitt resultater.

HAAG: De nederlandske biskoper har fremlagt nye retningslinjer for prestenes liv og utdanning. På en pressekonferanse ble det opplyst at forslagene skal diskuteres på den kommende pastoralsynoden. Biskopene understreket at det skal herske et samarbeide mellom sogneprestene og deres kapellaner, det skal ikke som før være et autoritært forhold. Ellers skal prester som gjerne vil spesialisere seg få øket støtte til det, for eksempel når det gjelder arbeidet blant de unge, blant arbeiderne, militære eller i menighetene. Forslagene gjelder ellers prestenes boligforhold, en sideordnet yrkesutdanning for bestemte tilfeller osv. Direktivene er et resultat av tre års arbeide i seks kommisjoner.

PRETORIA: På grunn av den sydafrikanske regjeringens rasepolitikk har to katolske skoler for afrikanere måttet stenge. Det dreier seg om «Little Flower Mission» i Lady-Selborne og «Saint Gerard skole» i Garsfontain.

LAGOS: De katolske skoler i Nigeria underviser nå over en million elever og har 27 531 lærerinner og lærere. De 44 katolske sykehus i landet har omkring 4000 senger og behandler årlig nærmere to millioner pasienter. På Nigerias presteseminarer studerer for tiden 256 mann.

BERLIN: Den katolske ungdommens verdenskonferanse skal holdes i april 1968 i Berlin med «Ungdommens fredsarbeide» som hovedemne. Man venter 400 deltagere fra 40 land. Skandinavisk representant i styret for Fédération Internationale de la Jeunesse Catholique er fil. cand. Katarina Bungerfeldt, Stockholm.

MONTREAL: I de siste fem år har ti av de 923 prestene i erkebispedømmet Montreal bedt om å bli løst fra sine embeder. Det er hjelpebiskopen i Montreal, Paul Grégoire som har offentliggjort dette tall for å gi offentligheten korrekt informasjon.

BOSTON: Kardinal Cushing har på en pressekonferanse gitt uttrykk for at han ikke tror at mordet på president Kennedy var «en enkelt manns verk». Kardinalen, som i årtier har vært en nær og personlig venn av Kennedy-familien sa at han ikke anså Warren-rapporten for å gi et fullstendig bilde av det som skjedde.

BRÜGGE: De første 4000 eksemplare av den nye boken til biskop de Smedt av Brügge, «I en atmosfære av frihet», ble raskt solgt unna og et nytt opplag kom den 20. mars.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og	11.00 — 19.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 — —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	10.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christies gt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 56 245	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelsngt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK, <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45 —
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 7558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eystein kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31. VIII) (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21.

REDAKSJONELL KOMMENTAR:

DET NYE ANSVAR

I en av sine letteste og spennende romaner fra den katolske kirkes liv har den australske forfatter *Morris West* også skildret hva det egentlig er å være pave: «Han står ytterst i et forblåst tårn, alene, med nasjonenes brogede lappeteppes under seg, og over seg: Allmaktens nakne åsyn. Bare en som er fra sans og samling kan misunne ham makten og æren og frykten ved et slikt lederskap.»

Ordene kommer en i minnet over pave Pauls ansvarstunge gjerning, og ganske særlig i forbindelse med den nye store rundskrivelse han nylig har rettet, ikke bare til oss katolikker, men til «alle mennesker av god vilje», om nøden i verden. Det er et stort dokument, som ettertrykkelig slår enda en pel gjennom en gammel fordom: At pavedømmet skulle være den forbenede og fremskritttsfiendtlige reaksjonens høyborg. Over noen av det siste hundreårets store paver, en Leo XIII, en Johannes XXIII, en Paul VI, må en tvert om tenke: Her er hyrden langt foran fårene. Så langt, at noen ganger hører de ham ikke. Da Leo XIII for tre kvart hundre år siden bøyde seg over det nye industrisamfunnet, bekymret for menneskeverdet og levevilkårene, og la frem en stortenkt og klar plan for dets kristning, var det bare få som grep hans tanke og omsatte den i liv og gjerning. Det har vi fått betale dyrt for. Et halvt århundre senere måtte hans efterfølger Pius XI trekke en tragisk konklusjon: «Det 19. århundres store skandale var at Kirken tapte arbeiderklassen» — ved egen svikt.

Vår nåværende pave lever intenst med i verdens liv og menneskehetens skjebne. Gjennom ham og med ham medopplever vi katolikker vår tids store og rystende drama. Igjen har vi en pave som ikke nøyer seg med å lede en «konfesjon», men som taler til menneskene. En håpets og kjærlighetens stemme, men også en refser av krigens og den økonomiske utbytningens og den materielle egoismes himmelropende forbrytelser: «Kain — hvor er din bror Abel?»

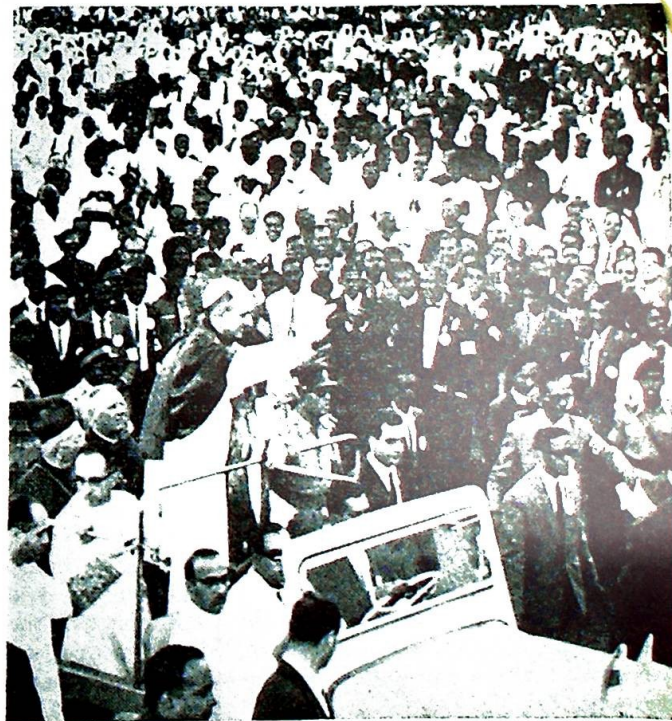
I pavens ord, enten de tales i Vatikanet eller i FN, på den blodige grensen mellom Jordan og Israel eller blant Indias sultende millioner, er der politikk og økonomi. Men

paven er hverken politiker eller sosialøkonom. Til det har han sine eksperter. Paven er *prest* — et vitne om hva menneskelivet og samfunnet egentlig går ut på. Om det har han igjen talt, sterkt og inntrengende, i en tid da stormen om det forblåste tårnet er usedvanlig voldsom. Og verden lytter. Hans ord kommer til oss over hodene på dem som forarges, fordi de trodde ham ufarlig bak sine gamle seremonier og uinteressert i verdens skjefe gang — villig til å overlate dem det gamle, uforstyrrede spill om makt og profitt. Hans ord skaper nye frontlinjer i menneskeheten, mellom dem som — til høyre og venstre — definitivt har satset på den sterkeste rett, og dem som ennå tror på høyere lover for menneskers samliv. «Makt — det er noe som finnes ved enden av et børseløp» har Mao Tse Tung sagt. Der finnes dem som sier slikt i Washington også, og som omsetter det i handling.

Verdens problemer løses ikke ved fromme ønsker, men ved innsikt og handling. Pave Paul fritar seg ikke for noen av delene — han er velgjørende *konkret*. Og han tar den storm som han må vente fra dem som følte seg trygge på, at fra den kanten behøvede en ikke å frykte annet enn retorikkens uforpliktende kling-klang. Også vi katolikker må gni søvnen ut av øynene over Paul VI's dristige ord og glede oss over, at denne fredens mann faktisk vil føre oss ut i kampen. Fra sitt høye tårn ser han langt: Kristendommens nærvær i menneskenes liv går nå inn til sin store prøve, kanskje den avgjørende. En lidende verden avkrever den, med rette, det egentlige bevis — om den virkelig *tror* på kjærlighetens gjenskapende makt og det menneskelige brorskaps virkelighet, eller bare *taler* om dette.

Vi lever de fleste av oss i viktige, men små sammenhenger: Vår personlige skjebne, vår familie, vår menighet. Der står også mangt et slag som bestemmer helheten. Men vi kan ikke i dag leve vår katolske tro som nærsynte. Troen er en visjon av forholdet mellom Gud og alle mennesker. Pave Paul forvalter trofast og modig sitt høye embede ved å *vise* oss den visjonen. Det står til oss å se den, og ansvarsbevisst finne vår lille plass i dens virkeliggjørelse.

HRM.

PAVENS RUNDSKRIVELSE:

SOLIDARITET NØK

«VERDENSFREDEN C

Vi vet at det blir færre av oss. Vi spør oss selv: Hvor kan vi konsentrere vår innsats?

Det er søster Birgitta, Elisabethsøster og forstanderinnen i Tromsø som sier dette i en kort samtale med «St. Olav» under det nye søsterråds siste arbeidsmøte i Oslo. Og en av søsterrådets oppgaver er nettopp å finne nye oppgaver for søstrenes arbeide i Norge. Rådet har 27 representanter for alle de kongregasjoner som virker her i landet.

Rådets sammensetning som er godkjent av landets tre katolske biskoper er denne:

Formann er altså søster Birgitta, viseformann søster Sunniva S.C.B., forstanderinnen i Kristiansund N. Ellers er det følgende medlemmer:

Sr. Felicia S.J., forstanderinnen, overlærer, Oslo. Sr. Andrea S.J., leder av sykepleierskolen, Oslo. Sr. Caroline S.J., sykepleierske, Oslo. Sr. Angelica S.J., menighetssøster, Tønsberg. Sr. Hubertha S.J., forstanderinnen, Trondheim. Sr. Bernarda S.F., sykepleierske Bergen. Sr. Esther S.F., generalassistent, oversøster, Bergen. Sr. Vinfrida S.F., overlærer, Arendal. Sr. Dionysios S.C.B., forstanderinnen, Molde. Sr. Pia S.A., sekretær, Oslo. Sr. Marie Catherine O.P., pensjonatvirksomhet, Oslo. Sr. Prisca O.P., barnehageleder, Bodø. Sr. Françoise Joseph, papirindustri, Oslo. Hanna Mersch, styrer av Sekularinstituttet i Levanger.

Varamenn til Rådet:

Sr. Ingrid, sykepleierske, Kristiansand S. Sr. Valborg, sykepleierske Oslo. Sr. Lioba, lærerinnen, Oslo. Sr. Sunniva, lærerinnen Tromsø. Sr. Rosaria, intern husholdning, Oslo. Sr. Sunniva, sykepleierske, Stavanger. Sr. Lætitia, styrer av Birgittahjemmet, Bergen. Sr. Reinilda, forstanderinnen, Ålesund. Sr. Gertrud, barnehage, Hamar. Sr. Intemerata, menighetssøster, Oslo. Sr. Maria Benedikta, pensjonatvirksomhet, Oslo. Sr. Ruth, intern husholdning, Bodø. Sr. Raymonde Georgette, Hammerfest. Maria Feldhoffer, Sekularinstituttet, Levanger.

— Vi ser det bl. a. som vår oppgave å åpne oss mer utad, styrke samarbeidet mellom kongregasjonene og også utvide samarbeidet med andre søstre i Norden, sier søster Birgitta.

I rundskrivelsen «Folkenes frem-skrift», *Populorum progressio* klargjør pave Paul den katolske kirkes stilling til en lang rekke brennende økonomiske og sosiale problemer: Fattigdommen og nøden i U-landene, de rikes plikt til å hjelpe, liberalkapitalismens og den teknokratiske sivilisasjons problemer og befolkningseksplasjonen. Rundskrivelsen er rettet til alle mennesker av god vilje og betegnes av de fleste kommentatorer verden over som det viktigste dokument paven har sendt ut i de fire år han har sittet på Petri Stol. Han betegner våpenkappløpet som en «uutholdelig skandale» og minner verden om dette: Hvis ikke de rike nasjoner hjelper de fattige innen kort tid, står verden overfor kaos og hungerkatastrofe. Verdensfreden og vår sivilisasjon står på spill.

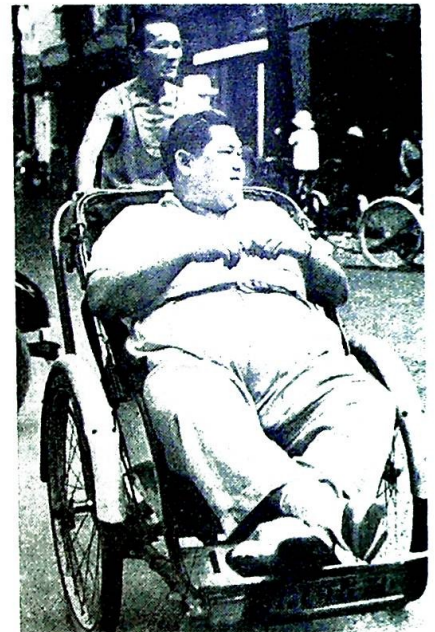
Rundskrivelsen bruker som en lederskribent i Københavnbladet «Politiken» skriver, ord som av og til er like revolusjonære som de som finnes i Det nye testamente. Og lederskribenten føyer til: med dette «rykker pavestolen ennå et skritt ut mot verdens virkelighet: Århundrets oppgave, erkjenner paven, blir å jevne ut klyften mellom den rike og den fattige verden — og for de rike å handle i solidaritet med de fattige.»

■ «St. Olav» har i første omgang valgt å gjengi referat og kommentar fra noen av våre kilder om rundskrivelsen. Først KNA, det tyske katolske nyhetsbyråets sammendrag av et viktig avsnitt:

De rike nasjoner er forpliktet til å hjelpe U-landene. Ingen kan unnså seg denne plikt idag. Meget blir allerede gjort av FN's organisasjoner for å hjelpe de nødlidende. Men denne innsatsen, sammen med gaver og assistanse fra private og offentlige institusjoner, er ikke nok. Det gjelder idag ikke bare en tvingende nødvendig kamp mot nøden og elendigheten. Det gjelder å bygge en verden hvor hvert menneske, uansett forskjell i rase, religion og avstamning kan leve et fullt og helt menneskelig liv, fri for både menneskers slaveri og naturens slaveri, en natur som man ennå ikke mestrer. Det gjelder å skape en ver-

den hvor frihet ikke er et tomt ord, men hvor den fattige kan sette seg til bords med den rike. Og dette krever store ofre og anstrengelser.

Plikten til å vise solidaritet gjelder imidlertid ikke bare for den enkelte, men også for nasjonene. De rike lands overflod tilhører de fattige nasjoner. Det er også nødvendig og riktig at de

rike landene utdanner lærere, ingeniører, teknikere osv. som kan stilles i de fattiges tjeneste. Blir ikke dette gjort, vil de rike høste de fattiges vrede og bli stilt for Guds domstol.

Paven ber verden om å lytte til hans appell før det er for sent.

■ Roma-korrespondenten Agne Hamrin skriver i reportasjer til nordiske aviser bl. a.:

Paven forteller at han under sin India-reise direkte møtte de uhyre vanskeligheter som et gammelt kulturfolk står overfor når det forsøker å løse sine utviklingsproblemer. Gjennomgripende forandringer er nødvendige, dyptgripende reformer uunn-gåelige. Kirkens første oppgave blir å inngi dette reformarbeidet «evangeliet's ånd». Dette er så meget mer nødvendig som de tidligere kolonimakter synder mot denne ånd. Alt for ofte søker de bare sitt eget beste, makt og prestisje. Når de nå tvinges til å oppgi

LORD, APPELL TIL DE UNGE

«SIVILISASJON STÅR PÅ SPILL»

sine maktstillinger, befinner de seg i en tilstand av «sårbar økonomi». Men kløften mellom de rike og de fattige vokser samtidig uopphørlig. De første har overflod av matvarer, de andre mangler mat. Og hva verre er: De fattige landene får stadig større vanskeligheter med sin eksport. Overalt, konstaterer paven, ser man det samme bildet: sosial uro, opprørstemning hos jordbruksbefolkningen som ikke lenger vil finne seg i sin «ufortjente skjebne».

Men han retter også kritikk mot de herskende ledersjikt i U-landene. Disse nyter sin velstand og misbruker sin makt overfor deres eget folk. Fristelsen til å henge seg i «messianske» forkynnelser og illusoriske problemer vokser. Ser man da ikke, spør paven, risikoen for at de totalitære ideologier tar overhånd?

Den klassiske liberale kapitalisme i de rike land karakteriserer paven som et «ulykkelig system». Det formår ikke å løse nåtidens økonomiske og sosiale problemer, men har isteden tendens til å skape «økonomiske diktaturer». I det han gjentar pave Pius XI ord, fordømmer pave Paul «pengenes internasjonale imperialismen». Han bestrider ikke prinsipielt den private endomsrett, men hans løsen er samarbeide mellom stat og privat kapital. I denne forbindelse advarer han mot

de farer den teknokratiske sivilisasjon kan medføre. Morgendagens teknokrati kan ha like skjebnesvangre følger som gårdsdagens liberale økonomiske system, heter det.

■ «Catholic Herald»s medarbeider i Roma, Alan McElwain skriver bl. a. om det avsnitt hvor paven behandler befolkningseksplasjonen og uttaler at samfunnet har rett til å gripe inn med opplysning og egnede forholdsregler, innenfor den moralske ramme:

Befolkningen øker raskere enn våre ressurser. Paven sa ingenting om når han vil komme med sin ventede erklæring om fødselskontroll, men han gjentok de synspunkter som allerede er kjent etter det annet Vatikan-konsil.

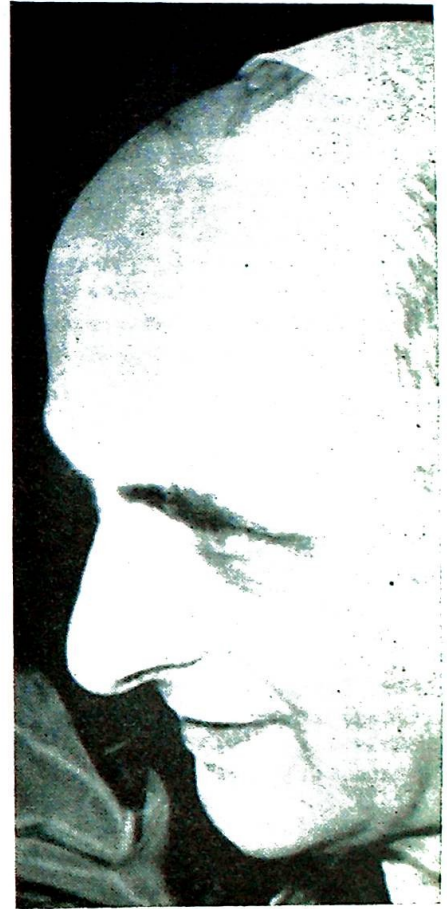
Det ligger en stor fristelse i dette å stanse befolkningseksplasjonen med radikale tiltak. Det er på det rene at de offentlige myndigheter i et land kan gripe inn, innenfor sitt myndighetsområde, med passende informasjon og egnede forholdsregler så lenge de ikke bryter den moralske lov og så lenge de respekterer gifte menneskers frihet. Det finnes ingen menneskelig verdighet der hvor retten til ekteskap og til å føde nye barn ikke eksisterer. Men det er opp til foreldrene å bestemme hvor mange barn de vil ha når de samtidig tar hensyn til sitt ansvar overfor Gud, seg selv og de barn de setter inn i verden. I alt dette må de følge sin egen samvittighet, opplyst av Guds lov.

Andre punkter fra rundskrivelsen:

■ Paven erkjenner at revolusjon kan være den siste utvei for fattige og lidende mennesker når de ikke på annen måte kan oppnå rettferdighet.

Han minner om det forslag han fremsatte i Bombay: Opprettelse av et stort verdensfond, finansiert med en del av de penger som nå brukes til militære rustninger. Fondet og dets organisasjon skulle være et uttrykk for solidaritet og et aktivt, praktisk hjelpemiddel i U-landenes utvikling.

I et særlig avsnitt vender paven seg mot rasefordommene og nasjonalismen, både av den gamle type, men også av den nye som gjør seg gjel-

dende visse steder i den «tredje verden».

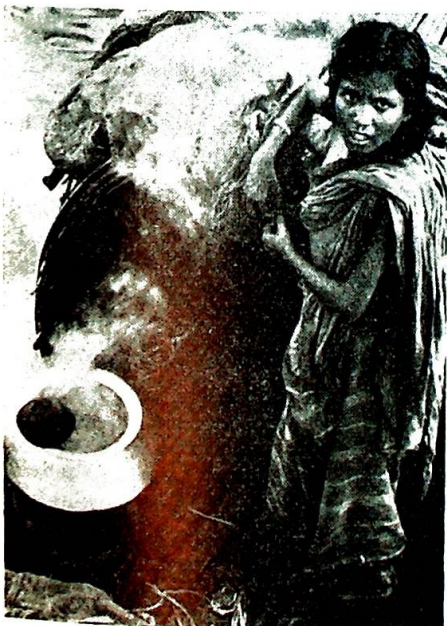
Verden er syk fordi den mangler solidaritet mellom enkeltmenneskene og nasjonene, sier paven. Han rettet en spesiell appell til ungdommen om å arbeide som legmanns-misjonærer. Han sier at det er gledelig at militærtjeneste i enkelte land delvis kan erstattes ved sosialt arbeide.

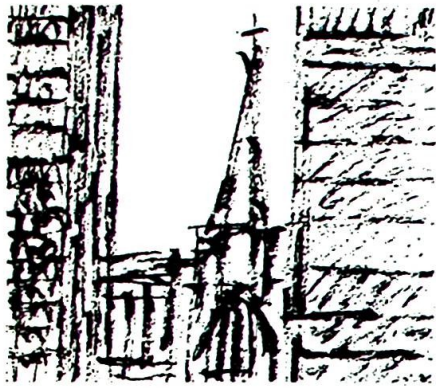
«St. Olav» vil forsøke senere, når den fulle tekst er tilgjengelig, å behandle det oppsiktsvekkende pavedokument mer inngående.

A. R.

RAPPORT TIL PAVEN

Syv store katolske fasteaksjoner i Vest-Europa og USA ga i 1966 nærmere 200 millioner kroner i hjelp til U-landene. Nederlands kardinal Alfrink har gitt pave Paul rapport om aksjonene i en privataudiens.

«St. Olav» oppfordret for en stund siden norske katolikker til å sende stoff fra sine menigheter, landet rundt. Den første som har tatt oss på ordet er Ragnvald A. Pedersen, Eckboskolen, Ottestad som bl. a. har gitt oss følgende nyheter fra Hamar:

Det har vært holdt en felleskirkelig bønnegudstjeneste i byen. Hamars biskop Alex Johnson, Metodistkirkens pastor og den katolske sogneprest Hæck ledet en fullsatt Domkirke under gudstjenesten. «Vi utfordrer andre katolske menigheter på steder med domkirke», skriver Ragnvald Pedersen. «Som kristiansander utfordrer jeg først og fremst Kristiansand».

Ellers er menighetens mangeårige plan om et orgel blitt virkelighet i den katolske St. Torfinns kirke på Hamar. Og kirken har fått et nytt alter, vendt mot de troende.

Pedersen slutter sin hilsen slik:

«Vi er jo bare en liten flokk uti provinsen, så dette har vel ikke noen interesse hos dere kakser i Oslo, hvor alt av kultur later til å finnes, fra «St. Olav» til Dagbladet.»

Jovisst har denne kontakten interesse. Vi takker- og ønsker velkommen tilbake. Forhåpentlig kommer det etter hvert også inn nyhetsbrev fra andre menigheter.

*

Honnør ellers til sogneprester som har sendt ut en regnskapsoversikt for 1966 til medlemmer av menigheten.

Vi håper dette blir vanlig over alt: legfolk bør få se disse oversiktene. Og en ting til — først når de holdes direkte underrettet på denne måten, kan man anmode dem om å ta større økonomisk ansvar for sine menigheter.

*

Menighetsrådet i Stavanger har hatt sitt første møte og drøftet bygning av et foreningslokale. Sognepresten forela rådet biskopens innstilling som går ut på en utvidelse av det gamle lokalet mot St. Olavsgate, innredning og modernisering av hele første etasje.

Sogneprest Wysiecki har henvendt seg til Stavangers byplansjef om saken.

HVA GJØR NORSKE P

PATER OLAV MÜLLER

Dagens debatt er om krig og vold og de kristnes holdning til disse spørsmål, eventuelt deres svikt. Pater Olav Müller har imidlertid i et foredrag i Trondheim sivilforsvarsforening tatt opp en annen side av problemet som også har vesentlig interesse i atomalderen: de kristne kirkers forhold til sivilforsvaret.

Pater Müller presiserer innledningsvis at hans oppgave i dette foredrag er å behandle kirkens forhold til en ikke-militær organisasjon, en organisasjon hvor både pasifister og ikke-pasifister skulle kunne samarbeide — noe som også i en viss utstrekning skjer. Han understreker enda en ting: Når man taler om kirken, tenker han på dette som et samlebegrep for alle kirkelige organisasjoner som finnes i Norge. Når han stadig taler om prester, mener han «lett ukorrekt» også forstandere for ordnede dissentermenigheter samt legfolk som har fått tildelt en kirkelig funksjon».

Han setter så opp sin påstand: Hvis vi skal greie å overleve en storkrig som organisert og sivilisert samfunn, må det finnes et samarbeide mellom Sivilforsvaret og kirken. Det er hittil gjort for lite for å etablere et slikt samarbeide. Sivilforsvaret ville i sin bestrebelse på å hjelpe de sivile til å

overleve ha stor fordel av et langt intimere samarbeide med kirken enn det som hittil har eksistert.

Hva er det hittil gjort for å etablere en slik kontakt? Pater Müller peker på følgende:

1. Frelsesarméen.

I et nummer av Sivilforsvarsbladet berettes om en avtale mellom Frelsesarméen og Sivilforsvaret under beredskap, katastrofer i fredstid og krig. Det er det siste som særlig interesserer oss konkret her. Vi leser at Frelsesarméen skal bistå Sivilforsvaret med løsning av sivilforsvarsoppgaver som ligger innenfor den humanitære og sosiale virksomhet som: Bistå gamle, syke og hjelpeløse under en krigsutflytning eller fluktsituasjon, hjelpe flyktninger i transittområder, samle familier som er kommet fra hverandre osv. Vi vil legge merke til at samarbeidet er etablert på sosial basis og ikke religiøs. Jeg tviler ikke et øyeblikk på at arméens idealistiske soldater vil kombinere sitt karitative arbeid med bevisst sjelesorg. Det jeg imidlertid vil aksentuere men langt fra kritisere er at avtalen formelt sett ligger innenfor den sosiale sektor og sier lite eller intet om samarbeid mellom Sivilforsvaret og kirken qua kirke altså som religiøs institusjon.

2. Stavangeravtalen.

I samme nr. av Norsk Sivilforsvarsblad står en artikkel om «Kirkens beredskap». Det vi her får erfare viser til fulle på hvilke svake og vaklende ben samarbeidet mellom kirken og Sivilforsvaret står. Vi får høre om et prisverdig forsøk på samarbeid som ble gjort i Stavanger under Cuba-krisen mellom byens prester og det lokale sivilforsvar. Men det opplyses til slutt om at planen må revideres på grunn av befolkningstilveksten.

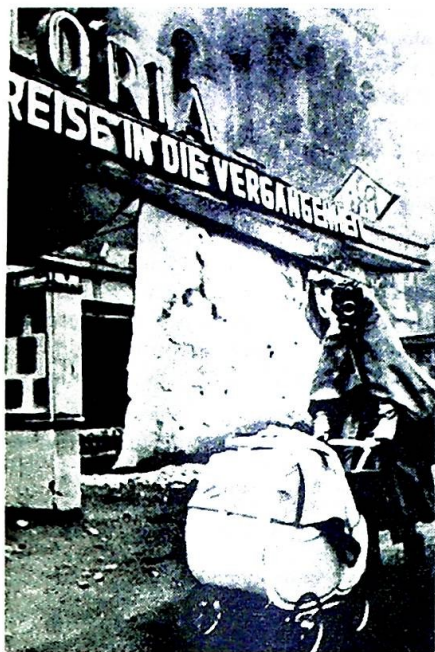
3. Oslo-avtalen.

Et intervju som bladets journalist har med Oslo domprost, Fredrik Knudsen, viser at det i Oslo foreligger en disposisjonsplan for byens noe over 100 prester hva sivilforsvarsoppgaver angår. Men det blir samtidig opplyst at planen er foreldet.

PRESTER UNDER ET ATOM-ANGREP?

STILLER ØMTÅLIG SPØRSMÅL

Trekker vi konklusjonen blir det som følgende: Det foreligger to planer om samarbeid på regionalt plan, som begge er revisjonsmodne og hvorav den ene — den for Oslo — virker temmelig konfus. På landsbasis foreligger ingen planer. Som det står i slutten av artikkelen: «Det skorter på konkrete, ajourførte tiltak og planer.» Skulle det smelle løs en dag — Gud hjelpe oss at det aldri må skje — er jeg stygt bange for at det kristne salt vil klumpe seg. Bortsett fra en gruppe Stavanger-prester vil ingen av kirkens tjenere ha klare direktiver å holde seg til. Hva skal han foreta seg? Hvorhen skal han begi seg? Hvilke instanser skal han henvende seg til? Alle disse spørsmål vil bli overlatt til den enkeltes improvisasjon, og den vil det vel stå heller skralt til med i slike ulvetider — uopplyst og uerfarne som vi prester er hva den totale krig angår. Tusener av mennesker som i farens stund kunne trenge til sjelesørger, vil ikke finne ham.

Pater Müller mener at det er to hovedårsaker til disse betenkelige tilstander:

For det første: Samarbeidsplaner synes oppfattet som noe som utelukkende skal finne sted på det lokale plan, slik tilfellet var i Stavanger og Oslo. Denne teori fører ikke frem. Hertil trenges ikke annet bevis enn

de mangelfulle tilstander som nå råder. 90 % av landets befolkning tilhører nå en gang statskirken, og da ville det være rimelig om *staten* — nærmere bestemt Kirke- og Undervisningsdepartementet i intimt samarbeid med Justisdepartementet og Sivilforsvarets sentralledelse tok hånd i hank og ga generelle direktiver og retningslinjer på landsbasis, som så i sin tur med lovs kraft måtte følges og gjennomføres på regionalt plan — slik det lokale sivilforsvar og stedets kirkelige instanser alt etter behov og forhold fant det nødvendig. Videre: På samme måte som de forskjellige enheter innen Sivilforsvaret er rapportpliktige overfor Justisdepartementet, skulle også de lokale kirkelige myndigheter stå til ansvar for utført arbeid overfor Kirke- og Undervisningsdepartementet. En slik sentralisering er presserende nødvendig skal vi få bukt med den treghet og inaktivitet som nå råder.

Kritikken er rettet mot kirken og ikke mot Sivilforsvaret. Det er kirken som skal oppsøke folket — i dette tilfelle Sivilforsvaret — og ikke omvendt. Min kritikk gjelder heller ikke ensidig den norske statskirke. Også vi som tilhører de såkalte dissentermenigheter må bære vår del av ansvaret. Hadde vi gitt våre lutherske medbrødre verdifulle insitamenter til samarbeid ville dette kanskje ført frem. Eventuell fremtidig autorisasjon og bemyndigelse fra Kirke- og Undervisningsdepartementet hva samarbeid med Sivilforsvaret angår, ville da selvfølgelig også kreve lojalt samarbeid på det praktiske plan fra ordnede dissentermenigheter.

Årsak nummer to til passivitet fra kirkelig side skyldes at den resignasjon som har grepet så sterkt om seg hva mulighetene til å overleve en stor krig angår — har smittet over på geistligheten, påstår pater Müller videre. Han gjennomgår en tenkt angrepssituasjon mot Oslos befolkning og sier:

Fordi den norske prestestand gjennom lengere tid ga seg resignasjonen i vold, før angrepet, skrek de sårede, døende og gjenlevende forgjeves på prestens hjelp etter angrepet.

Han advarer mot å gjøre som strutsen, å skjule hodet i sanden. Sett at

Norge mot forventning skulle bli angrepet av bomber med megatonkaliber. Hva da? La oss i dette tankeeksperiment anta at bare noen hundre tusen vil overleve, skulle ikke disse få ha rett til sjelesorg? Denne lille menneskegruppe på stenaldertrinnet ville tross alle lidelser og elendighet få som oppgave — gjennom hundrer eller tusener av år — å gjenoppbygge vår sivilisasjon. Og det ville ikke være helt likegyldig, sier pateren, om de startet på kristent grunnlag, fremfor et livssyn basert på alles kamp mot alle.

Det skulle 12 apostler til for å utbre kirken i det mektige Romerriket. En håndfull gjenlevende prester ville etter megatonbomben kunne gjøre lignende underverk blant den sørgelige rest av menneskeheten som ble dømt til å starte helt forfra igjen. Det ville ikke være helt utopisk om enhver prest, forstander og kristen legmann for alle tilfellers skyld forberedte seg på en slik oppgave.

Og pater Müller avslutter denne del av sitt foredrag med følgende:

«Krigsspillet» avslutter med disse ord. Jeg siterer fritt etter hukommelsen: «Ville ikke de døde ha det bedre enn de gjenlevende?» Tar man de genetiske, kjemiske og psykiske skader i betraktning, kan spørsmålet i høyeste grad diskuteres. Men et negativt svar på dette spørsmål har liten relevans til vårt emne. Vi kan gå ut

(Forts. side 125)

Pater Olav Müller: «Ingen klare direktiver...»

BLIKK på TIDEN

OVER EN AVGRUNN?

■ Fjernsynets «Åpen post» åpnet et stort og sammensatt kapittel da det 5. april stilte spørsmålet «Er kirken i utakt med sin tid?» En oppsamlet sum av spørsmål og iritasjon veltet, nok så hulter til bulter, inn over kirkens representanter — ikke alltid med elementær respekt for nyanser. Programmessig var den flere timer lange sendingen spennende og engasjerende, saklig sett avslørte den hvor meget usnakket kirken og opinionen har med hverandre hos oss i dag — dessverre også hvor vanskelig samtalen er.

Med uhyre nærgående dramatik hadde programlederne konfrontert to poler i norsk protestantisme: Legmanns-«generalen» Tormod Vågen og domprost, dr. Per Lønning. Det strakte unektelig Den norske kirkes forsvarsfront inn til bristepunktet, om ikke over: Vågens lokalt betingede ortodoksi og bibelfundamentalisme beveget seg, med en konsekvens og en troskraft som ikke alltid sto i forhold til innsikten, på veier hvor den teologisk nyanserte og langt mer åpne domprost ofte ikke kunne slå følge. Sammen måtte de ta kanonaden fra ikke bare lektor Trygve Bulls og overlærer Tove Pihls såre representative skyts, men også de pågående og levende engasjerte programledere Kjell Arnljot Wig og Øivind Heradstveit. To katolske «bisittere» i dette tribunal, biskop John Willem Gran og forskningsstipendiat Lars Roar Langslet, søkte diskret, men fast å holde den tildels viltløpende debatt på det opprinnelige spor: En utfordring til kirken (uspesifisert!), ikke et oppgjør bare med norsk protestantisme. Biskop Gran beklaget ved sendingens slutt, i ord som ga programledelsen opplegget til et nytt og kanskje likevektigere program over emnet, at en hadde forlatt seg i en sann kaskade av løselig skisserte kjempeproblemer, i stedet for konkret å fastslå: Hvor svikter kontakten kirke-folk, og hvorfor? Og magister Langslet trakk med god grunn på skuldrene over at vi ennå en gang hadde fått oppleve det sørgelig velkjente mønster: At en norsk kristendomsdebatt ensidig blir en debatt om kristen moral, at denne moral fort og håndfast reduseres til seksualmoral, og at en i denne moral alene hefter seg ved hva den forbyr. Det får en jo kalle et heller trist og negativt møte med kristendommen!

Vi tror ikke at de spørsmål som ble reist kan avfeies med påstanden om at folk flest i dag ikke «hører» kirken fordi de ikke vil høre den, eller at kirken er i «utakt» med tiden fordi den etter sitt vesen skal være det. Dette var vel heller ikke domprost Lønnings mening: Der er en tragisk avgrunn av sviktende forståelse mellom kirke og opinion i vårt land — en svikt kirken må ta til seg i alvor og bekymring. Og fremfor alt: I energisk vilje til reform og omstilling, i forkynnelse, metoder, institusjoner. Oppgaven er ikke lett, med de sterkt avvikende syn innenfor Den norske kirke som her kom til syne. Men den er drastisk nødvendig, og det haster.

Dr. Lønning fastslo, som rimelig er, at norsk lutherdom ikke kan løse slike problem-komplekser på vår katolske måte, gjennom et konsil med bindende lære-autoritet. Men hvilken erstatning lutherdommen nå måtte ha for et slikt organ, så haster det med å finne det. For under adskillig overforenkling, arroganse, slagordtenkning og show-effekter fra kritikernes side, ligger åpenbart noe kirken (uten konfesjonelt fortegn!) skal vite å gjenkjenne og verdsette: Et virkelig, noen ganger patetisk søkende engasjement fra de spørrendes side — et legitimt krav om klarhet. Slikt er ikke «avkristning». Men det kan bli det — dersom svarene uteblir.

PAVE OG PRESSE

■ Pave Pauls nye encyclica, den utvilsomt betydeligste læretekst fra hans hånd, og etter verdenspressen å dømme en internasjonalt oppsiktsvekkende begivenhet, har i norsk presse lidt den tilfeldige skjebne som hos oss gjerne blir slike dokumenter til del. Første fase: De store internasjonale pressebyråer (AP, UPI, Reuter, AF Presse) sender ut et resymé. Norske redaksjoner tar dette — eller ikke. Fase 2: Teksten blir kjent i sin helhet. Norske redaksjoner konstaterer mer eller mindre forbausent at deres store kolleger i Europa og Amerika slår den opp både som dokument og i sine lederkommentarer som en begivenhet. Mild villrede i Akersgate og Pilestrede. Endog i aviser som ellers uopphørlig informerer om de emner Vatikanet behandler med autoritet for 600 millioner mennesker, kan den totale taushet inntre. Uvilje? Nepp. Snarere tilfældighet, sviktende oppmerksomhet, svak sans for at en kirke kan spille noen så vesentlig rolle i verdens opinionsdannelse.

Der finnes hederlige, meget hederlige unntagelser fra denne stedsegne søvnlighet. Også hos oss. Også denne gang. Mer påfallende er kanskje allikevel kommentarene hos våre nordiske naboer. I København merker vi oss, at det ikke nettopp kirkevennlige «Politiken» (29. mars) straks har innsett betydningen av det inntrufne:

«Rundskrivelsen bruker sine steder ord så revolutionære som nogen af dem i Det nye Testamente. Dermed rykker pavestolen endnu et skridt ud mod verdens virkelighed: århundredets opgave, erkender paven, bliver at udjævne kløften mellem den rige og den fattige verden — og for de rige at handle i solidaritet med de fattige.

Det kræver i virkeligheden en indgribende kontrol med verdensøkonomien. Man bliver tvunget til at opbygge en »verdensregering« af en eller anden art. Og det kræver igen omstillinger — mange af dem revolutionerende — af verdens folk — også den katolske verdens.

Paven er sig bevidst, at et led i den nødvendige regulering for at sikre velfærd hos de fattige må være kontrol med fødselstallet. Men endnu har han ikke kunnet gøre andet end at anbefale de nok så usikre »sikre perioder«. Alene denne udfordring til paven selv afslører, hvor revolutionært man kommer til at gå frem, hvis tankerne i rundskrivelsen skal blive realiseret.

I mellemtiden må Rom da officielt finde sig i, at verdens folk griber til andre midler. For eksempel revolution. Pavens rundskrivelse indrømmer, at revolution kan blive »uomgængeligt nødvendig« — omvæltning ved vold, som er »fattige og lidende menneskers« udvej, når de ikke på anden måde kan opnå retfærdighed.

Hvad siger kirkens folk og tilhængere i den fattige del af verden, når de hører, at »intet menneske har ret til at eje mere end det behøver, når andre er i nød for selv de mest elementære livsfornödenheder«?

På en helt annen fløy i dansk presse, nemlig i «Kristeligt Dagblad» (30. mars) er det avventende forbehold overfor den katolske kirkes uoppgjorte holdning til befolkningspolitikken det samme. Men her gis begivenheten andre perspektiver, som en vekker til dansk kristenliv:

«Trods denne svaghed ved *Populorum progressio* — så afgjort den betydeligste rundskrivelse under pave Pauls fire år på pavestolen — efterlader hans rundskrivelse beundring for den reformation, som kendetegner romerkirkens forhold til verden, og som denne rundskrivelse så tydeligt vidner om. Tænk hvilke ændringer denne gamle og for de fleste at se stivbenede og reaktionære kirke har foretaget på ganske få år — i struktur, i

En klovs funder- inger

og de to kvinnene var som flodbølger som møttes i min benbygning. Jeg forsvant og kom opp igjen. Plutselig hørte jeg fra den fulle personen følgende merkelige og helt tydelige spørsmål:

— Virru ha et pølseskinn å tygge på, hm? Førsteklasses varer, skjønnerru. Klarer det ikke sjøl. Hm?

Jeg glante forvirret på fyren, så nå at han satt og spiste en forsinket lunsj. To korte stubbefingre strakte innbydende en halvspist pølsesnabb over til de gamle, mest skinn. Øynene hans ble borte i vennlige rynker og skyer av øl:

— Smak'a vel.

Jeg merket at de gamle forståelig nok rrykket til og forsøkte å isolere seg enda mer. Han viftet usjenert og ufor-skammet med pølserevene mot dem, akkurat som om han var redd for å spise alene. Jeg tente langsomt og fry-sende. Maken til frekkhet.

Den gamle damen sa, litt engstelig:
— Det er sikkert veldig godt, men det er så lett å få i halsen. Synes De ikke det, De også?

— Hikk. Kan hende det. Nei, ta en smak ihvertfall'a småen. Se her, har nesten ikke tatt i det, jeg. Her.

Jeg kikket på den gamle mannen. Småen? Vel, han var ikke av de største, virket litt lut også. Han så faktisk ut som om han hadde hatt en vond vinter.

Jeg ble rasende. Ikke skulle den sab-ben sitte der og fornærme to pene, gamle mennesker uten at noen våget å gripe inn. Selvfølgelig var det ikke en eneste politimann i nærheten, det måtte bli meg. Sempel kristenplikt og alt sånt, mener jeg.

Jeg ventet til damene rundt meg trakk pusten, så gled jeg fri og sto opp. Litt engstelig, men også fast bestemt på å gjøre noe. Jeg hørte den fulles inn-smigrende stemme:

— Ta en snabb'a, søten.

Idet jeg albuert meg frem og rensket stemmen for å preke om høflighet og hensyn og de gamles verdighet og slikt, hendte det:

En pjusket hundehvalp stakk hodet frem mellom de to gamle, frem bak esken liksom. Den ga fra seg et slags sultent hvin. Den gamle damen klappet den og smilte plutselig til den fulle. Han smilte salig tilbake.

Alle så undrende på meg som sto der og svaiet.

Det var ikke noe mer.
D Men jeg lurer altså etterpå om det ikke var noe å lære av den hendelsen.

Hva kan det være?

Ja, si det. Hva tror De forresten?

Det er faktisk flere ting å velge mel-lom.

På tunnelbanen en eftermiddag hendte det noe ganske besynderlig. Jeg hadde fått kilt meg til en plass mellom to kjempekvinner, de este ut straks de kunne slappe av, jeg ble trykket sammen til en skrikende strek.

For ikke å få plassangst betraktet jeg de som satt på den andre siden av midt-gangen, på skrå for meg. Det var en fyr som hadde fått to drinker for mye, rett mot ham satt et eldre ektepar, alvorlige, stille. Mellom seg hadde de gamle en stor pappeske.

Vognen suste inn under Akerselven

måde at tenke og formulere sit budskab på, i sit forhold til samfundet, til andre kristne og til andre religioner.

Og tankerne går videre til vort hjemlige koncil, til Struktur-kommissionen, som har et langt mere begrenset mandat, og som efter et par års arbejde dog ikke er kommet af stedet.

Men vi har jo heller ingen grund til at ændre noget med en gudgiven sognestruktur og en dansk kristendom, ingen kender magen til.

O sancta simplicitas.»

«VATIKANETS MILLIONER» IGEN

■ En tredje reaksjon på rundskrivelsen, denne gang norsk, fortjener nå ellers også å bli nevnt. Om ikke annet så for kuriositetens skyld. Forretningsbladet «Farmand» bygger (1. april) i sin leder tydeligvis bare på foreløpige sammendrag av pавens ord. Men de har øyensynlig vært fullstendige nok til at bladet reiser bust — kanskje over Paul VIs strenge fordømmelse av en økonomisk liberalisme som stimulerer egoistisk profittbegjær på den menneskelige solidaritets bekostning — i enkeltmenneskene og nasjonene.

Bladet minner skadefro om at verdenskirken selv har store budsjetter. Selvfølgelig — den har jo også noe å opprettholde rundt om i verden, blant annet er den vel gjennom misjonene den største og eldste «private» U-hjelper overhodet, og har også store humanitære forpliktelse å finansiere. «Farmand» burde vel vite at den katolske kirke ikke bare opererer med millioner av dollars men millioner av mennesker, i sine sykehus, skoler, barnehjem, nødhjelpsaksjoner etc. Hva imidlertid forretningsbladet utvil-somt vet, er at «Vatikanet» aldri, om det så kastet inn sine siste ressurser, kan endre verdensnødens uhyggelige mønster i nevneverdig grad. Langt radikalere tiltak må til. Det er en konver-sjon av statenes og folkenes økonomi pавen taler om, som en nødvendighet og en menneskelig forpliktelse, i en verden hvor de økonomiske systemer altfor ofte undertrykker menneskene,

i stedet for å tjene dem. «Charity begins at home» — ganske visst. Men når lederskribenten i nettopp et økonomisk tidskrift faller i den billigste retorikk på markedet: Hvorfor selger ikke Vatikanet sine kunstskatter? — er det vanskelig, selv for det kristelig tålmod, å tillegge ham god tro. «Hva kan det Sixtinske kapell verdsettes til?» spør han. Han kan så spørre. Og selv om vi fant en pris, hvem skulle kjøpe det? Den italienske stat har visst alle fordeler og ingen av ulempene ved at det er hvor det er. Men kanskje skibsreder Onassis? I det hele tatt: Hvorfor selger ikke ordfører Brynjulf Bull Rådhuset i Oslo til inntekt for «Redd Barna»? Har han ikke hjerte i livet?

Vi tør vel håpe på en vurdering en kan ta alvorlig, når «Farmand» får summet seg over pавens faktiske tekst. Disse altfor foreløpige fingerøvelser kaller i hvert fall bare på smilet. Og kanskje på en velbegrunnet mistanke om at bladet visst allerede har gjort seg opp sin mening om ikke å være så tilfreds med den teksten heller. Av årsaker som bør bære et litt sterkere preg av voksne menneskers tankevirksomhet. *Frater Candidus.*

Pave Johannes XXIII's PACEM IN TERRIS

— FRED PÅ JORDEN —

Et storslagent korverk av den fransk-jødiske komponisten Darius Milhaud med tekst fra pавens encyklika foreligger nå i grammofooninnspilling. En 30-cm. plate, ste/mo kr. 34.50.

Den norske fullstendige lekstutgaven: FRED PÅ JORDEN, utgitt av St. Olav Forlag, er fremdeles til salgs, kr. 3.60.

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1 - Tlf. 20 72 48

UTVALGET FOR KIRKEMUSIKK ER KONSTITUERT

18. mars ble Oslo Katolske Bispedømmes Utvalg for Kirkemusikk konstituert. Det foregikk i Akersveien 5, Oslo, og biskop John W. Gran overleverte selv mandatet til utvalgets fem medlemmer som er oppnevnt for en periode av tre år: Pater Thoralf Norheim, O.P. (formann), organist Rolf Østbye, organist Wolfgang Olafsen organist Øistein Vogt og organist Jan Peter Langva. Han uttalte bl. a.:

«Først og fremst er det høymessen på norsk som står i brennpunktet, der nest dens yngre bror sangmessen og vel også minstebror barne- og ungdomsmessen. Særproblemer blir f.eks. Julenatts-messen og Den stille ukes liturgi. Videre musikk til vielser og begravelser, med og uten messe. Sakramentsandaktene vil sannsynligvis danne et problem for seg. Vi håper også på et vakkert, norsk kompletorium, og langt ute i horisonten skimter vi konturene av en komplisert oppgave: en høyverdige, norsk, katolsk salmebok. Der vil sikkert være problemer og oppgaver jeg ikke har nevnt her. Det står til dere fagfolk å finne frem til dem og til de riktige løsninger.

Jeg har det beste håp om at dette vil lykkes, og at vi således vil finne frem til gode og verdige løsninger på noen av alle de problemer Konsilet og den nye tid konfronterer oss med.»

I utnevnes-dokumentet til de fem medlemmer står bl. a. å lese: «Utvalget er direkte underlagt biskopen, men vil samarbeide med liturgikommisjonen og/eller sprogkommisjonen når den kommer inn på områder som angår disse. Utvalget er et rådgivende arbeidsutvalg. Dets oppgave og mandat er:

a) Å ta standpunkt til de problemer som melder seg på det musikalske plan i forbindelse med iverksettelsen av Vatikanconsilets dekret om litur-

giens fornyelse og fremkomme med konstruktive forslag.

b) Ta standpunkt til alle spørsmål som reiser seg i forbindelse med de bestemmelser den Nordiske Bispekonferanse til enhver tid måtte fatte, og som angår utvalgets arbeidsfelt, samt å fremkomme med konstruktive forslag.

c) Generelt å fremme en fornyelse av kirkemusikken i Oslo Katolske Bispedømme i pakt med gjeldende direktiver.

d) Å vurdere musikalske komposisjoner og bearbeidelser presentert til bruk i Oslo Katolske Bispedømme.

e) Å samarbeide i den grad det er mulig med de andre musikkutvalg og katolske kirkemusikere i Norden.

f) Å representere Oslo Katolske Bispedømme utadtil ved møter, kongresser etc. for kirkemusikk.

g) Å fremme under eget ansvar og kontroll eksperimenter som kan bidra til en positiv og sunn utvikling på det kirkemusikalske område.

Vi spør musikkutvalgets formann, pater Norheim, om hvilke konkrete

forandringer alt dette vil føre med seg i den nærmeste fremtid, og han svarer: «Ikke så mange foreløpig, og la meg først og fremst få understreke at de nye melodiene som vil komme til norske, liturgiske tekster ikke på noen måte er ment å være en «erstatning» eller en «avløsning» av de latinske til gregorianske melodier, de er bare en utvidelse av det kirkemusikalske repertoar. Det er ikke Kirkens hensikt å oppgi de skatter av kirkemusikk som de forskjellige tider har tilført den — om det gjelder gregoriansk sang eller den klassiske eller den moderne polyfoni. Tvertimot oppmuntrer liturgikonstitusjonen til en enda ivrigere dyrkning av all denne herlige musikken. Men adgangen er altså også åpnet til gudstjenester med sang på folkesproget. Når og hvor ofte de skal brukes er ikke bestemt enda, men det er her vi kommer inn i billedet. Musikkutvalget har fri adgang til å benytte seg av «konsulenter», dvs. av profesjonelle musikere, i sitt arbeide. Vi kan altså henvende oss til komponister og be dem skape musikk til de deler av liturgien vi finner mest nødvendige. Dette kommer vi antagelig også til å gjøre, for den oppgaven som ligger foran oss krever en allsidig og nyansert innsats.»

På spørsmålet om hva som hittil foreligger av norsk, liturgisk musikk til våre høymesser f. eks., får vi opplyst at en fullstendig norsk høymesse (Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei) allerede er utarbeidet for enstemmig kor og orgel, og at den foreligger i offsett-trykk. Interesserte kan bestille den ved henvendelse til Oslo Katolske Bispedømme eller til Dominikanerne, Neubergergt. 15, Oslo 3. Prisen er kr. 5.— for orgelstemmen og kr. 2.50 for sangstemmen. Arbeidet er igang med å sette musikk til Treenighets-søndagens proprium-tekster, og disse melodiene vil også snart utkomme. På denne søndagen vil det da bli mulig å synge hele messen på norsk, og biskopen har bestemt at de menigheter som er interessert kan benytte seg av denne muligheten.

Forøvrig opplyses det at en gruppe sangere fra en av Oslos sangskoler vil gjøre et lydbånd-opptak av «Norsk Høymesse», og at dette lydbåndet (ev. overført på plater) vil bli tilgjengelig for interesserte.

FRA BERGEN

Sognebrevet for St. Paul menighet i Bergen forteller denne lille historien: To prester med rundsnipp sto og ventet på en buss. En liten taus kom, så opp på dem et par ganger. Opp og ned. Så kom det: «Æ, dokker engler?»

NYE TANKER OM BARNES FØRSTE SKRIFTEMÅL

Ute i Europa diskuteres nye ideer og tanker om barns første skriftemål og første hellige kommunion. Etter det «St. Olav» får opplyst går disse ut på at barna først går til den hellige kommunion, i 7—8 års alderen eller tidligere. Botens sakrament mottar de først når de går i fjerde eller femte klasse.

Under et foreldremøte på St. Sunniva skole har søster Marie-Louise gitt verdifulle opplysninger om dette i et foredrag. Hun sa bl. a.:

— Det er nå mange prester, foreldre og religionslærere som er imot at barn skrifter for sin første hellige kommunion. De mener at et barn er tidligere modent til å møte Kristus i alterets sakrament enn til å møte ham i botens sakrament. Derfor har man satt opp nye retningslinjer for dette.

— Både foreldrene og de søstre som gir religionsundervisning var inntil for nylig innstilt på å følge den vanlige praksis — at barn skriftet før den første kommunion, sier søster Marie Louise i en samtale etterpå. Men det har vært en rekke positive ting som har talt for en omvendt rekkefølge, tror jeg:

Både psykologiske og pedagogiske argumenter har ført til den nye skriftepraksis som en i enkelte andre land, med biskopenes tillatelse, er gått over til, og det gjelder da særlig Holland.

1. Jesus har rettet sitt budskap om bot og omvendelse

til de voksne, til de selvsikre, de selvgode. De skulle omvende seg fra sin falske holdning, sine dårlige vaner og sitt syndige sinnelag. — Et barn er enda ikke i stand til en slik akt av avgjort omvendelse og henvendelse til Gud.

2. Botens sakrament er innstiftet for det tilfelle at vi ved en stor synd, en dødsynd, bevisst har brutt med Gud og så igjen vil få opprettet vårt vennskap med ham. Men nå er de fleste teologer enige om at et barn inntil

Guttestreker — er det alltid synd?

ca. 10 år vanligvis ikke er i stand til et slikt fullstendig brudd med Gud.

3. Synden har sosial karakter. Karl Rahner sier: «Ingen lever alene for seg selv. Ingen synder alene for seg selv.» — Ved felles botsandakter, istedenfor den helt anonyme bekjennelsen, kunne barna litt etter litt bli ført til forståelsen av at de ved sine synder skader sine medmennesker, og at de også må be disse om forlatelse, og ikke bare Gud.

(Forts. side 126)

BILLIGE BØKER!

Alle bøker er virkelig 12% billigere fra 1. april! Omsetningsavgiften er bortfalt.

Av nyheter anbefales spesielt:

PHILIP CARAMAN: C. C. Martindale. En biografi om den også i Norden så kjente engelske prest. Forfatteren — som nå bor i Oslo — er en av Englands beste nålevende skribenter. Ib. kr. 48.40.

JERUSALEM-BIBELN. Engelsk utgave. Denne bibeloversettelsen med de fyldige kommentarer går nå for å være verdens beste. Før ib. kr. 105.—. Nå kr. 92.40.

Kom innom og se på andre nyheter og dessuten på litt eldre bøker som er satt ned — foruten de nevnte 12%, — altså virkelig billig!

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1 - Tlf. 20 72 48

Åpent fra kl. 9—16, lørdager til 14.

TUNGHØRTE

Har De nedsatt hørsel bør De prøve et av våre nyeste OTICON HØREAPPARATER, en HØREBRILLE, eller BAK ØRET-modell «vekt 6 gram».

OTICON selges i 65 land hele verden over. Leveres fra Europas eldste høreapparat-firma grunnlagt 1904.

Vi har apparater fra kr. 550.—. Alle typer er godkjent for trygdekassestnad.

Forlang brosjyre — eller avlegg oss et besøk.

A/S AMERICAN NORWEGIAN OTICON, A. BRUCE - 47 års praksis.

Fridtjof Nansens plass, 6, Oslo 1, Tlf. 42 33 32.

Et bemerkelsesverdig norsk-dansk forleggerarbeid er nå fullført: 16 konsildokumenter oversatt og utsendt siden juni 1964!

Dette er alle titlene i kronologisk orden og med de nye avgiftsfrie priser fra 1. april:

1. Gudstjenestens fornyelse (norsk)	kr. 4.85
2. Den kat. kirke og de kristnes enhet (norsk)	» 4.40
3. Kirken (norsk)	» 6.15
4. Om Guds åpenbaring	» 4.00
5/6. Om de ikke-kristne religioner. Om religionsfriheten (norsk)	» 4.40
7. Ilegfolkets apostolat (norsk)	» 4.40
8. Kirken i verden av i dag (norsk)	» 7.05
9. Om samfundets meddelelsesmidler (dansk)	» 4.40
10. De orientalske katolske kirker (norsk)	» 3.10
11/12. Om biskoppernes hyrdebrev i kirken. Om ordenslivets tilpasning og fornyelse (dansk)	» 7.15
13. Den kristne opdragelse (dansk)	» 4.40
14. Kirkens missionsvirksomhed (dansk)	» 4.40

NETTOPP UTKOMMET:

15/16. Om præsternes tjeneste og liv. Om præstedannelsen (dansk)	» 7.95

ST. OLAV FORLAG, Oslo - SANKT ANSGARS FORLAG, København

Alle er til salgs i St. Olav Bokhandel, Oslo.

KAN NOEN HJELPE?

Ja, finnes det noen av St. Olavs lesere som er i stand til å hjelpe en liten familie på tre med å få tak over hodet?

Den 30. april må de flytte fra det husrommet de en kort tid har hatt, og de har intet sted å vende seg hen.

Dette gjelder unge mennesker med en liten gutt. De er uten penger, uten forbindelser, uten familie — og man kan like gjerne tilføye — uten håp!

Han er en av de mange unge arbeidere fra sydligere himmelstrøk som er kommet for å søke sitt levebrød her. Han fyller sin plass, er pliktoppfyllende og pålitelig; og samvittighetsfull når det gjelder å greie sine forpliktelser. Men norsk er et vanskelig sprog, og norske lover og bestemmelser er det kanskje heller ikke så godt å begripe. Han *føler seg* som en «outsider», og er ikke tilstrekkelig utstyrt med pågangsmot og initiativ. Hva skal han forresten gjøre for å skaffe et hjem for sin lille familie? Hans fortjeneste er for det meste gått med til å bo dyrt og dårlig på triste pensjonater og til å betale for barnet.

Han er oppdratt i den katolske tro og kommer fra et hjem hvor man praktiserer denne tro. Men her er det som om han ikke orker å knytte noen kontakt med kirken.

Hun er en ung mor på 22 år med et lite barn på snart tre år. Hele hennes liv har vært grått og trist. Barndomsminner som for andre er lyspunkter og bidrar til den indre styrke, er for henne akkurat det motsatte. De likesom understreker at det gledeløse, triste er hennes skjebne — og det er ikke noe håp i hennes verden. Ingen å vende seg til som er istand til å hjelpe, ikke engang en slektning å gå på besøk til. Livet har laget seg slik til for henne, og det er ikke hennes skyld.

Hun er født og oppvokset i Oslo, han har i flere år hatt sitt arbeid her. Den offentlige instans som skulle skaffe hus til vanskeligstilte familier, har ett svar å gi: «Dessverre, De har ikke stemplet lenge nok». Intet under at nattesøvnen svikter og at nervene står på høykant — intet under at hun går hos lege og får medisiner som ikke hjelper. Fordi ingen lege kan løse hennes problem som gnager på henne dag og natt. Hvordan skal vi tre, mannen, barnet og jeg kunne få være sammen? Og barnet — som likevel er hovedpersonen i denne saken — skal det få en sjangse til å vokse opp i et hjem med en far og mor som er glad i det og som kan ta vare på det — eller skal det ut i

utryggheten igjen? To år av sitt korte liv har han tilbragt i et barnehjem. Foreldrene hadde ham til stadighet — hver eneste helg. Han lærte å bli glad i dem og var fortvilet hver gang de måtte gå fra

Lille Tom — får han et sted å bo sammen med sine foreldre?

ham — og de på sin side ikke mindre fortvilet.

Gutten skal ikke i barnehjem igjen. Men kan de greie det — og kan de få hjelp før de er helt nedbrutt og mister evnen til å skape et hjem?

Alt tatt i betraktning har de vist en styrke til å holde ut og til å holde sammen i vonde tider som gir tro på dem som

ST. SUNNIVA BARNEHAGE

Katolske barn mellom 5 og 6 år som ønskes opptatt i barnehagen august 1967, må innmeldes innen 15. mai, da de ellers ikke kan regne med å få plass.

Barn som er 4 år, kan innmeldes men i tilfelle mange ansøkingen, vil disse bli vurdert særskilt. Helst personlig henvendelse mellom kl. 13 og 14.

mennesker. De er beskjedne og rolige og stiller ikke store fordringer. Et forsøk på huspost mot «leilighet» var dømt til å mislykkes fordi det ble stillet så store og urimelige krav til hennes arbeidsytelse.

Den som i kraft av sin stilling skal forsøke å hjelpe forsøker både mulige og umulige utveger.

Er denne henvendelsen en «mulig» utveg?

Kristus sa engang noe om at «de fattige har dere alltid hos dere».

Har ikke disse ordene en direkte adresse til oss som vil være hans etterfølgere?

E. T.

FREDRIKSTAD

Byens spesialforretning

Olsson
TAPÉT OG GULVBELEG

Agentgt. 2 - Tlf. 17 080

EDVARDESEN & NORHEIM A/S

Autorisert Installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

STAVANGER

TEKNISK BUREAU A/S

Tlf. 27 000 - Stavanger

JOHAN FOSSE

Musikkforretning

STAVANGER

GULLKANT

kaffe

fra

FRED. HANSEN

MOES AKTIETRYKKERI

Stavanger

«Bær hverandres byrder», Gal. 6,2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag fra kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke	}	Arendal
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	}	Bergen
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Hammer- fest
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hønefoss
St. Franciskusøstre- nes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Lillestrøm
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Tromsø
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke	}	Trondheim
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Tønsberg
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tønsberg
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs Kirke,	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

HVA GJØR NORSKE —

(Forts. fra side 119)

fra at en selvmordsepidemi ville gripe om seg i den første tid etter katastrofen. Men den ville — tross alle lidelser, bli av mindre målestokk på grunn av selvoppholdelsesinstinktet. De øvrige ville — selv om det kanskje hadde vært bedre for dem å gå under i ildhavet — fortsatt ha viljen til å leve. Dermed ville de også mer enn noen andre mennesker som har levd på denne jord ha krav på den trøst, styrke og oppmuntring som kirkens tjenere kan skjenke menneskene. Så også hva dette spørsmål angår, er kirkelig resignasjon et pliktforsømmelsens onde. For også i verste tilfelle ville et innøvd samarbeid mellom et desimert sivilforsvar og desimert presteskap bli nødvendig.

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 97

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl.
17—19.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83

Kontortid 11—13.

Alle dager unntatt lørdag.

LEGMANSRÅDET OSLO KATOLSK BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 97

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

NYTT FRA NORDEN

KØBENHAVN: Johanneskirken i Søborg som ble reist av frivillige på to år, er vigslat av biskop Martensen. Byggherre og drivende kraft i det hele har vært pastor Paul d'Auchamp. Under byggearbeidene opplevet man et nært samarbeide mellom lutherske og katolske kristne, og Gladsaxe kommune-styre har bidratt med en gave på 17 000 kroner som er brukt til utførelsen av alterpartiet og til døpefont.

STOCKHOLM: Tre nye prester er viet i St. Eriks domkirke. Det er Jan Smith, en 26 år gammel konvertitt fra Malmö, den 26 år gamle Frans Zietinski fra samme by og den 43 år gamle Bertil Roslund som er født i Lund.

MILITÆRE TIL LOURDES

Alle katolske militære — uansett alder, militær rang eller våpengren — er også i år innbudt til å delta i den store internasjonale pilgrimsferd til Lourdes.

De som har deltatt før kan søke om å bli med denne gang også. Permisjon må en søke hos sin lokale kommandant. Man kan da henvise til Forsvarsdepartementets bestemmelser: BPH 4-005; FD/19. mai 59/3845/59/1.4 (526.0) og FD/16. mai 62/4039/62/1.4 (526.0).

Fra Oslo: 7. juni om morgenen. Tilbake til Oslo 15. juni om kvelden.

Utgiftene blir som vanlig subsidiert av et internasjonalt fond, og deltagerpris fra Oslo er kr. 180,—.

Alle opplysninger og innskrivning hos:

Pastor André Hæck, Torvg. 113, Hamar

R.I.P.

Vår kjære søster
FELICITAS PORZBERG

døde stille styrket med
kirkens nådemidler

72 år gammel.

Bergen, 14. mars.

St. Franciskusøstre
Sr. Hieronyma.

De hollandske retningslinjer legger stor vekt på boten og de personlige botsaker, som en nok har tillagt altfor liten betydning i den tidligere skrifteundervisning. — Barnet skal først bli opplært til personlige botsaker, helt uavhengig av skriftemålet. Man mener at et barn ikke kan motta «botens» sakrament, uten først å ha fått innøving i botens dyd. — Vi skal jo helst hver dag gjøre bot, og vi gjør det sikkert også, mer eller mindre bevisst. Derfor er det galt utelukkende å knytte boten til botens sakrament.

Noen har foreslått å erstatte ordet «skriftemål» med ordet «botens sakrament», siden skriftemålet bare er en del av botens sakrament. Andre ønsker ordet «forsonings- eller fredens sakrament». Betegnelsen «botens sakrament» fremhever for meget det vi har å gjøre, mens betegnelsen «fredens- eller forsoningens sakrament» stiller Guds og Kristi virke i sjelen i forgrunnen.

4. Et annet argument er at botens sakrament ikke er det eneste middel til å oppnå syndsforlatelse for en som angrer sin synd. Hvert møte med Kristus har syndsforlatende karakter. En kan også få syndsforlatelse i de andre sakramentene, særlig i den hellige kommunion, i den hellige messe, ved andektig å høre eller lese Guds ord, ved en angerbønn, ved å øve nestekjærlighet.

5. Her kunne det også nevnes at det kanskje er bra at botens sakrament blir revet løs fra Alterets hellige

sakrament. Det ville hjelpe til å overvinne den gamle innstillingen at man først må gå til skriften, før man går til den hellige kommunion.

6. Er det enn videre riktig med en likestilling av botens og Alterets hellige Sakrament? Tør vi si: Hvis et barn kan gå til den hellige kommunion, kan det også gå til skrifte. Er et barn virkelig i stand til å møte sin Herre og Gud i botens og i Alterets hellige Sakrament under de samme betingelser? Det er meget som taler for at et barn tidligere er modent til å motta Alterets hellige Sakrament enn botens sakrament.

7. Kirken ønsker at barnet tar del i den hellige messe, som er et familie-måltid. Da bør det også få lov til å motta den hellige kommunion som er den normale næring for det kristne liv. Botens sakrament derimot er gitt oss for de særlige tilfeller hvor vi pådrar oss Guds uvennskap. Barnet trenger tidligere og mer til kjærlighetens sakrament enn til botens sakrament, siden tiden for et aktivt

(Forts. neste side)

Gode Bergens-firmaer	1/3 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482 BERGEN
T. Beyer BOK-OG PAPIRHANDLET AKSJESELSKAP	Johan H. BENZON A/S En gros - Telefon 10 106
BERGEN ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»	HOPSDAL & DAHL A/S Aut. Installatør, Radio- og Utstysforretning TORNØEGÅRDEN - BERGEN
Eches Forhandels NYGÅRDSGT. 19	UR hos FINCKELSEN I Nygårdsgaten v/Eldorado og i Sletten Shopping Senter DA KVALITET SKAL DE BYGGE, da henvend Dem til oss om glassarbeidet. DIDR. ANDERSEN & SØN A/S Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090
FORSIKRINGSSELSKAPET VESTA STIFTET 1880 SAMMENSLUTTET MED ÆOLUS og <i>Bergens Brand</i>	SVERRE W. MONSEN A/S MANUFAKTURVARER - SENGEUTSTYR

kristent liv tar sin begynnelse før den tiden barnet synder bevisst.

8. Et barn i 8—9 årsalderen ser på sine synder mer som synder mot foreldrene enn som synder mot Gud. *Dets Gudsbilde og Gudsbevissthet er ennå uklart og lite åndelig.* Barnets syndsbevissthet er fremdeles overveiende aktuellistisk, dvs. det ser på selve handlingen, uten å tenke på eller forstå noe av motivet for den. — Samvittigheten er ennå i sterk grad heterogen. Først i 10-årsalderen blir den mer og mer autogen, dvs. den kan arbeide selvstendig. Barnet er da i stand til å angi motiver for sine handlinger. — I denne denne tiden begynner også normer og lover å spille en stor rolle i barnets liv. Derfor mener mange religionspedagoger at det ville falle mer naturlig først i 10-årsalderen å forberede barna til mottagelsen av botens sakrament. Noen mener til og med at barna først i tiden

før puberteten bør få adgang til det private enkelt-skriftemål.

9. Som *hovedgrunn* for den nye ordningen angis *legalismen* som en på denne måten håper å kunne forebygge. Religionspedagogen Otto Betz mener at denne legalismen består i det at vi ikke åpner oss for Gud, ikke hører på ham, men mener å ha gjort vår plikt overfor ham når vi holder hans bud. På denne måten kan vi kvitte oss med hans krav.

Barnet blir opplært til denne lovligheten når det i forberedelsen til det første skriftemål blir gjort kjent med et skriftespeil, der budene blir tydet i mange enkelt-spørsmål. Barnet rådspør da skriftespeilet og ikke sin samvittighet.

(I neste nummer: Den første hellige kommunion.)

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

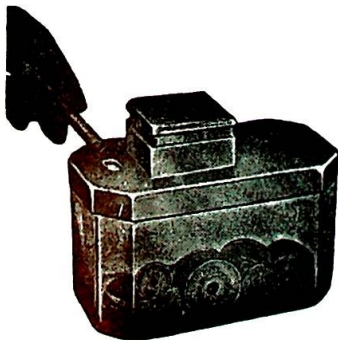
KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlfgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

« KLAR »

Fåes i banker over hele landet

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

WISBECH

ARTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØNN

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen

TOYENGT. 2. Oslo

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.

Tlf. 21 69 06

TÅSEN BOK OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

MESTERVERK OG BAGATELL

På filmsiden i dag: Et fullendt mesterverk og en begavet bagatell. Den første, *Fred Zimmemanns* «En mann fremfor alt» (klosset oversettelse av «A man of all Seasons») fikk så solid forhåndsmtale i forrige nr. av «St. Olav», at det her bare blir med en ettertrykkelig bekreftelse av de fagre løfter: Den svarer til sitt ry. «Bagatellen» er en ny norsk film, flyktig, frekk og tynn, men skapt av en så begavet regissør, at det visst vender et blad i norsk film-produksjon (det trengtes!) og lover bedre tider.

«En mann fremfor alt» er dette ytterst sjeldne: En fulkommen historisk film. Historien om Thomas More (cf. «St. Olav» nr. 7) har alt: *Bildets skjønnhet* (landskaper, eksteriører, interiører, kostymer, komposisjoner og kameravinkler!), *intelligens* (typetegning, dialoger, intrige), *spenning* (blant annet ved en rytme utstudert vekslende mellom handling og refleksjon) og «budskap» (en overbevisende skildring av samvittighetens makt). Titelrollen forsvares av *Paul Scofield* og blir i hans tolkning et uforglemmelig portrett av den sanne menneskelighet. I vår tids filmproduksjon, hvor tom overfladiskhet, og mer eller mindre

Robert Shaw — glimrende som
Henrik VIII.

OBS: Bestiling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontingent o. l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo. Tlf. 20 72 48.

Vibeke Løkkeberg og Per Theodor Haugen i kjapp samtale.

sykelig, betent lede ofte kan synes de eneste foreliggende alternativer, er *Fred Zimmemanns* skjønne film en blendende artistisk og gripende bekjennelse til godhetens makt — uten falsk blyghet eller subtile omskrivninger. Går De aldri ellers på kino, eller bare én gang i året, så er dette avgjort filmen. Gå ikke glipp av den!

Pål Løkkebergs «Liv» blir ved siden av et slikt fullendt engangsverk bare en svenneprøve. Men den gir mersmak. Ved en lekende, freidig og tilsynelatende tilfeldig planløshet kamouflerer Løkkeberg langt på vei norsk films vanlige svikt: Mangelen på et manuskript med tyngde og innhold. Han har også behendig dekket over at om hovedpersonen, stjerne-mannekengen *Vibeke Løkkeberg*, er kyndig i sitt fag, så er hun avgjort ikke skuespillerinne. Storyen er tynn, menneskeskildringen spinkel, miljøet glatt og pjattet, med den blanding av «tøff» profesjonell tankegang og infantile «problemer» som en kan støte på i vår tids reklame-industri. Hva en vil huske med overrasket glede er en filmskaper med en hurtig, kontinental stil, rastløs og elegant, lynsnar i sin bildefantasi, morsom og oppfinnsom i sin lek med filmens spesielle måte å uttrykke seg på. Her er norsk film omsider kommet ut av tungsindighetens vadmæl. Pål Løkkeberg kan. Får han et virkelig manuskript, noe litt vesentligere på hjertet og skuespillere som ikke bare «er seg selv», men kan gå inn i hans forte

bildeskrift, får vi kanskje vår første gangbare, norske spillefilm for verdensmarkedet.

brm.

9. MAI

arrangerer Massemediakommisjonen i Oslo Katolske Bispedømme en større film- og kontaktaften i Oslo. Programmet bringer vi i neste nr., men merk Dem datoen allerede nå.

ORDENSLIVET

ROM: Et sluttkommuniké fra møtet i generalforstanderinnenens internasjonale union peker på at en ny æra i søstrenes ordensliv har begynt.

De delegerte som representerte 2200 ordenskongregasjoner verden over ga bl. a. uttrykk for at den nye tid i ordenslivet kjennetegnes av et sterkere engasjement i hele Kirkens liv. Nye former for apostolat tvinger seg frem for at man skal kunne gjennomføre dagens veldige oppgaver i Kirken og verden.

Blant slike oppgaver nevner kommunikeet fredsarbeidet, u-landene, den sosiale rettferdighet, det kulturelle liv og økumenikken. I alle disse ting er en vilje til øket samarbeide mellom kongregasjonene av største viktighet.